

EDITORIÁL

Robert Špaček

Dvadsať rokov existencie časopisu vydávaného fakultou je dôvod na bilanciu. Počiatočné zakladateľské rozhodovanie zabralo dosť času, ale napokon v roku 1996 uzrelo svetlo sveta prvé číslo nultého ročníka (nech si Umberto Eco tam hore so svojím Nultým číslom nemyslí...) ešte sme vyšli bez ISSN...

V prvom editoriáli predseda redakčnej rady a v tom čase úradujúci prodekan pre vedu a výskum Peter Kardoš uvádza: „Prvoradým cieľom novozaloženého časopisu je vytvorenie vedeckej a odbornej platformy pre priebežné publikovanie aktuálnych výsledkov vedeckovýskumnej činnosti vo forme krátkych vedeckých štúdií, rovnako tiež pre publikovanie prínosov zo samostatnej vedeckej a umeleckej práce (rozsiahlejšie štúdie monografie) autorov z kruhu pracovníkov fakulty i ďalších prispievateľov.“ A „Inou vkladanou devízou je zlepšenie vzájomnej informovanosti tvorivých jednotlivcov a kolektívov katediér v spektre vedecko-pedagogického poznávania javov a zákonitostí v rovinách, prezentujúcich sa v rozvoji študijných a vedných odborov Fakulty architektúry: architektúry, urbanizmu a designu.“

Na jednej strane sa nám môže zdať, že zastal čas, alebo bol zámer časopisu už vtedy nastavený tak dobre, že obsahovo nič podstatné nebolo treba meniť. Zakladateľské ciele prežili dodnes. Časopis vývojom menil svoju tvár, ako napísal vtedajší výkonný redaktor Henrich Pifko, začiatok bol skromný. Ochotnícky outfit sa zdokonaľoval až do dnešnej graficky profesionálnej podoby.

Čo zostalo, to sú problémy s autormi. Vtedy na začiatku výkonný redaktor uviedol ukážku úpravy textu v T-602-ke s upozornením na disciplinovanosť pri spracovaní príspevkov. Dnes to majú autori technicky jednoduchšie, pracujú s oveľa samozrejmým médiom, len sú takmer spravidla nedisciplinovaní. Často vzniká otázka „kto chce viac“ autor či redakcia? ALFA je solídny vedecký časopis s nádychom medzinárodnej autorskej klientely, publikovať v ňom je dobrý vklad do publikačného portfólia. Aj keď v súčasnosti prepukla paranoja, že keď časopis nie je indexovaný, tak sa nepočíta. Jednak to nie je pravda, a tiež sa k publikovaniu v náročnejších médiách treba dopracovať. ALFA je od svojho začiatku skvelý inkubátor – ale nielen – aj pre nás starších je to médium na príjemné písanie.

Priatelia, píšme, čítajme sa navzájom a celkom prirodzene sa citujeme. Nemajme ilúziu, že vytvoríme rozsiahle medzinárodné citačné aliancie, na to je naša architektúra príliš regionálne viazaná a obmedzená. Majme úctu k písaniu kolegov, k vlastnej výskumnej histórii. Každý, kto sa upíše akademickej kariére, musí mať ambíciu prispieť vo svojej oblasti do objemu poznania. Nedá sa to inak ako skúmaním a publikovaním. Nechajme bokom diskusiu, lebo skúmanie architektúry je, má byť, musí byť vedecké. Ortodoxný pohľad na vedu nás aj tak dovedie k záveru, že jedinou pravou vedou je fyzika. Tá sa v architektúre prirodzene vyskytuje, len to nie je naša šálka kávy. Ostatné vedy sú pri tomto fundamentalistickom pohľade len odvodeniny. ALFA nás pustí aj do esejistického písania, dovolí dopriať si spenglerovskú tézu, že skúmanie architektúry vlastne patrí do sveta poézie.

ALFA sa pretĺkala životom bojujúc o financovanie, istý čas fungovala pod kuratelou centra excelencie SPEKTRA, neskôr jej dala novú tvár výkonná redaktorka pani Kvetka Ferková, o jej dnešnej podobe sme rozhodli v roku 2010. Profesionálny grafický dizajn Matúša Lelovského a Juraja Blaška, samozrejme, solídne uprataný obsah a kvalitná tlač sa daria realizovať aj vďaka finančnej podpore z externého zdroja. Máme prirodzene ambíciu ďalšieho upgrade, zaoberáme sa podmienkami, ktoré musíme splniť, aby sme prenikli do čoraz širšej rodiny časopisov spravovaných Elsevierom.

Aktuálne číslo ide svojím obsahom v zakladateľskej línii časopisu, na druhej strane demonštruje snahu ostatných ročníkov, nebyť fakultným, ale slovenským akademickým časopisom. Konzervatívny editorský formát sa osvedčil, príspevky oscilujú medzi istotami historického výskumu a prospektívnym výskumom hľadajúcim budúcu tvár architektúry, urbanizmu a dizajnu.

Začali sme ako AL-FA, pokračovali ako ALFA, odtiaľ je len krôčik k α -A, a už teilhardovskú ω - Ω , ktorá môže dať nášmu snaženiu definitívny zmysel.